

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

ԲԱՋՄԱՎԻՊԻՆ ու մեր հինգերորդ եռամեայ շրջանին հասանք . այս համառօտ շրջանները կարծես թէ կը նմանին երկայն ճամբու մը վրայ տեղ տեղ պատրաստուած հանգստարանի մը , որ ճամբորդը հոն որ հասնի՝ շունչ մը կ'առնէ , կը դառնայ կը նայի ետեւը թէ որչափ ճամբայ կտրեր է . և կ'ուրախանայ յաջողութեամբ առաջ երթալուն , ու գոհ սրտով անցած հանգստարաններուն վրայ թիւ մ'ալ կ'աւելցնէ : Ենք ալ գոհ սրտով մը կը դառնանք Ռազմավիպին տասուերկու տարուան ըրած ճամբուն վրայ մեր տեսութիւնը կը ձգենք , և կ'ուրախանանք որ մի և նոյն վտեմ մտածութիւնը ուժ տուեր է իրեն ընթացքին , ու նոյն վտեմ մտածութիւնը իրեն առուգութիւնն անխոնջ պահելով՝ ուժ կու տայ իր ընթացքը յառաջ վարելու :

Սեմ անուանեցինք Ռազմավիպին կեանք տուող մտածութիւնը . վասն զի չկայ մարդկային ընկերութեան մէջ այնպիսի ազնուական մտածութիւն մը , ինչպէս իրեն նմանեացը օգտակար ըլլալ . և այս մտածութիւնը որչափ անխառն ու գործունեայ ըլլայ , այնչափ աւելի բարձրագոյն վտեմութեան աստիճան կ'ելլէ , մինչև դիւցազնական՝ մանաւանդ թէ մեր ընտանի քրիստոնէական լեզուովը խօսելով՝ աստուածային աստիճան կը հասնի :

Ենք որչափ որ ալ փափաք ունենանք այս բարձրագոյն աստիճանին հասնիլ , բայց մեր ձեռքի նիւթը անանկ է , որ մեզի՝ գոնէ առ ժամս՝ կը զլանայ այս փառքը : Բայց վստահ սրտով կը համարձակինք պարծելու՝ թէ առջի աստիճանը միայն տուած է մեզի մինչև ցայսօր ուժ ու կենդանութիւն : Երովհետև մեր այս օրագրական՝ ըստ ինքեան առժամանակեայ ու պարտասեցուցիչ՝ աշխատութիւնը ուրիշ նպատակ մը չէ ունեցեր , բայց միայն մեր սիրելի ազգայնոց օգուտը , փափաքելով որ մենք ալ մեր տկար ուժին համեմատ գործակից ըլլանք իրենց յառաջագիւծութեանը : Եւ է , որուն սիրտը ազգային արեամբ բաբախէ՝ ու չջանայ Նստի մը փառացը մասնակից ըլլալու , որ ասկէց 150 տարի մը առաջ Նստի հազար այն ազգն ըրաւ մատենագրութեան ու քաղաքականութեան կողմանէ , ինչ որ այսօրուան օրս կը տեսնենք զանոնք . որ թէ որ ուրիշ բարոյական արգելքներ չըլլային , գուցէ շատ աւելի բոլոր աշխարհքիս զարմանքը կը յափշտակէին . և այս մեծ յեղափոխութիւնը իր օրագրին ձեռքովն ըրաւ :

Այս ըսածներնէս կ'իմացուի որ Ազգամայիպին առաջիկայ նոր շրջանին ալ նոյն մտածութիւնը կենդանութիւն պիտի տայ, և նոյն նպատակը զինքը պիտի խրախուսէ. ուստի իր նիւթական հանգամանաց մէջն ալ ամենեւին փոփոխութիւն մը պիտի չընէ: Սիայն պիտի չպակսի այն ջանքէն, որ հասարակ է ամէն բանաւորութեամբ գործք տեսնողներու, որ է միշտ փոյթ ունենալ պակսութիւնները նուազեցնելու, և թէ որ մտածութենէն զատ կատարելութիւն մ'ալ ունէր, զայն ալ աւելցնելու:

Այս համառօտ խօսքերն ըսելէն ետեւ՝ կը մնայ մեզի մէկ պարտք մ'ալ, այս է՝ չնորհակալ ըլլալ անոնց, որ իրենց ազնուական ներողամտութեամբը կը կարդան այս մեր օրագիրը, և անով ու իրենց յորդորանքներովը կը խրախուսեն զմեզ անխոնջ մեր ընթացքը առաջ տանելու: Հոս չենք ուզեր անյիշատակ թողուլ նաև այն սակաւաթիւ պարսաւողներն ալ, և իրենց ալ մեր չնորհակալութիւնը կ'ընենք, չէ թէ միայն որ անարժան չեն սեպեր իրենց ընթերցմանը այս օրագիրն ալ, հապա մեզի պատճառ ալ կ'ըլլան առաւելագոյն ջանից. մանաւանդ երբոր պարսաւը ուղիղ դատաստանէ առաջ քայլ:

